

Keskustan puoluevaltuusto Mikkelissä 21.11.2015

Puoluesihteri Timo Laaninen

Hyvät puoluevaltuuston jäsenet!

Aivan aluksi haluan vielä kiittää teitä kaikkia yhdessä ja erikseen siitä työstä, mitä teitte viime keväänä keskustan vaalivoiton hyväksi. Teidänkin panostanne tarvittiin siihen, että keskusta palasi vaaleissa maan suurimmaksi puolueeksi ja puheenjohtajamme Juha Sipilä saattoi muodostaa hallituksen. Siihen tulivat mukaan eduskunnan kolme suurinta ryhmää, joten Sipilän hallitus sai erittäin vahvan valtakirjan äänestäjiltä.

Lupasimme vaaleissa laittaa Suomen kuntoon. Vaaliohjelmamme tärkeimmät kohdat kirjattiin Sipilän hallituksen ohjelmaan. Tuo ohjelma voidaan kiteyttää seitsemään sanaan: työllisyys ylös ja velkaantumisen alas rohkeilla uudistuksilla. Kurssimme on oikea niin kauan kuin tämä johtotähti ohjaa sekä keskustan että keskustajohtoisen hallituksen toimintaa.

Sipilän hallitus on ryhtynyt toteuttamaan ohjelmaansa ripeästi ja määrätietoisesti. Se näkyy vaikkapa eduskunnan arjessa. Muistamme, miten kansanedustajat joutuivat pyörittelemään peukaloitaan neljä vuotta sitten, kun pihtisynnytyltä ja alusta alkaen riitaiselta Jyrki Kataisen sixpack-hallitukselta ei tullut esityksiä eduskuntaan. Tänä syksynä kansanedustajien ei ole tarvinnut valitella työn puutetta. Harva se viikko eduskunnassa on käsitelty jotain Sipilän hallituksen isoa linjaratkaisua.

Viimeksi eduskunta sai tällä viikolla ruodittavakseen hallituksen päätöksen sosiaali- ja terveydenhuollon ja aluehallinnon uudistuksesta. Hallitus yhdisti siinä sotien ja aluehallinnon ratkaisut niin kuin pitikin. Ei olisi ollut mitään järkeä rakentaa erikseen yhtä organisaatiota sosiaali- ja terveydenhuoltoon ja toista aluehallintoa varten. Nyt Suomeen tulee 18 itsehallintoaluetta, joiden johtoon tulevat vaaleilla valitut valtuustot.

Ne vastaavat hallituksen tiedotteen mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä, maakuntaliittojen tehtävistä, ELY-keskusten alueellisen kehittämisen tehtävistä, pelastustoimesta ja lisäksi mahdollisesti ympäristöterveydenhuollosta. Hallitus päättää tammikuussa 2016 aluehallintouudistuksen valmistelusta ja itsehallintoalueille siirrettävistä tehtävistä. Lisäksi päätetään tiettyjen alueellisten tehtävien mahdollisesta siirtämisestä kunnille.

Suomeksi sanottuna hallitus päätti perustaa tähän maahan maakuntien itsehallinnon. Suomen mutta myös Suomen Keskustan kannalta tämä oli historiallinen päätös. Kuntia laajemman itsehallintoalueen ajatus otettiin Maalaisliiton ohjelmaan ensimmäistä kertaa vuonna 1914. Silloin se tähtäsi lähinnä nykyisten kuntayhtymien tapaisten organisaatioiden luomiseen. Sotien jälkeen ajatus kiteytyi vähitellen maakuntaitsehallinnon suuntaan, ja tämä vaatimus otettiin Maalaisliiton ohjelmiin vuonna 1962.

Paljon on siis aikaa kulunut ennen kuin puolueen ohjelma tässä asiassa toteutuu. Ehkä tähän sopii vanha viisaus että hiljaa hyvä tulee.

Poliittiset kilpailijat ja ”etelän media” ovat katsoneet, että keskusta ajoi tässä asiassa vain omaa puoluepoliittista etuaan. On jopa laskettu, kuinka monen itsehallintoalueen vaaleissa keskusta nousisi suurimmaksi puolueeksi. Vastaan tähän, että yhtään ääntä noissa vaaleissa ei ole vielä annettu, ei keskustalle eikä kenellekään muullekaan. Kyllä se luottamus on hankittava ääni kerrallaan myös maakuntavaaleissa.

Keskustan toiminta tässä asiassa nojaa meidän aatteeseemme. Alkiolaista terminologiaa käyttäkseni ajamme tässäkin köyhän asiaa ja uskomme, että nyt linjattu ratkaisu turvaa parhaiten kansalaisten pääsyn lääkäriin kaikkialla Suomessa postinumeroon ja lompakon paksuuteen katsomatta.

Uskomme myös kansanvaltaan ja hajautettuun yhteiskuntaan. Itsehallinto luo meidän käsityksemme mukaan parhaan pohjan kunkin maakunnan elinvoiman vahvistamiselle ja omien luontaisten vahvuuksien hyödyntämiselle. Tämä ratkaisu lisää kansanvaltaa antamalla maakunnan asukkaille mahdollisuuden itse päättää maakuntaa koskevista asioista. Nykyinen kuntayhtymiin ja virastoihin nojaava epädemokraattinen himmelijärjestelmä käy pääosin tarpeettomaksi.

Nyt meidän on vielä todistettava, että tämä ratkaisu toimii myös käytännössä siten kuin olemme ajatelleet. Keskustan vaikuttajilla kaikissa maakunnissa on tässä erittäin iso haaste ja vastuu. –Muistatte varmaan jutun savottakämpältä, jossa yksi metsuri huokaili joka ilta työpäivän jälkeen, että voi kun olis viulu. Kaverit kyllästyivät tähän huokailuun, keräsivät kolehdin ja ostivat viulun. Se sitten luovutettiin yhtenä iltana juhlallisina menoin metsurille. Tämä käänteli sitä aikansa ihastuneena ja huokaisi sitten että voi kun osais soittaa.

Vetoan tällä kaskulla tähän saliin kokoontuneeseen joukkoon. Ministerimetsurimme Sipilä, Rehula ja Vehviläinen hankkivat teille viulun. Teillä on nyt tuhannen taalan paikka. Ryhtykää johtamaan omissa maakunnissanne sitä työtä, jolla Sipilän hallituksen periaatelinjaukset muutetaan todellisuudeksi. Pohjois-Karjala on tässä jo pitkällä, samoin Etelä-Karjala ja Kainuu, Keski-Suomikin. Nyt on aika kääriä hihat myös kaikissa muissa maakunnissa ja tehdä tästä maakuntaitsehallinnosta soiva peli.

Hyvät ystävät!

Pääministerimme on vaatinut hallitustaan tekemään vaalikauden tärkeimmät linjaratkaisut jouluun mennessä. Niiden toimeenpanossa riittää sitten kyllä työtä vielä koko vaalikaudeksi. Mutta meidän on jaksettava katsoa tämän vaalikauden murheita pidemmälle. Raskaasta hallitusvastuusta huolimatta tai oikeastaan juuri sen takia keskusta tarvitsee syvälleluotaavaa aatteellista keskustelua.

Siksi olemme käynnistämässä Keskustan periaateohjelman uudistusta, josta kuulemme kohta enemmän. On jälleen aika koota keskustan jäsenet ja kannattajat pohtimaan sitä, millainen puolue Keskusta on, mikä on sen tehtävä 2020-luvun Suomessa.

Linjaamme ohjelman tavoitteita ensi kesänä Seinäjoen puoluekokouksessa. Lopullinen teksti on tarkoitus tuoda Sotkamon puoluekokouksen hyväksyttäväksi 2018.

Ohjelmatyö tarjoaa mahdollisuuden aatekeskusteluun, joka on välttämätöntä puolueelle varsinkin näin vaativissa oloissa kuin nyt elämme. Hallitustyö voi muuten viedä jälleen puolueen kaiken energian ja ajan.

Yksi oppi edellisestä hallituskaudesta on, että puolueen järjestövoimasta on jaksettava pitää huolta. Ensi vuonna ei järjestetä yleisiä vaaleja, ja siksi ensi vuoden pitää olla kansanliikkeen vahvistamisen vuosi. Puoluetoimistossa tämä näkyy siinä, että siirsimme henkilöstön painopistettä järjestöpuolelle, kun valitsimme uusia työntekijöitä hallituksen töihin lähteneiden tilalle.

Vahva järjestö on edelleen Keskustan henkivakuutus tai suojaverkko, miten vain sitä halutaankin nimittää. Siksi panostamme ensi vuonna erityisesti kunnallisjärjestöjen koulutukseen ajatellen vuonna 2017 alkavaa vaaliputkea.

Huhtikuusta 2017 kesäkuuhun 2019 Suomessa järjestetään yhteensä viidet vaalit: kuntavaalit, maakuntavaalit, presidentinvaalit, eduskuntavaalit ja Euroopan parlamentin vaalit. Maakuntavaalit voidaan yhdistää joko kuntavaaleihin tai presidentinvaaleihin, mutta siitä huolimatta tuosta putkesta selviäminen on todella kova ponnistus, josta selviäminen edellyttää vahvaa järjestöä.

Puoluehallitus on varautunut tuohon putkeen tuomalla puoluevaltuuston käsittelyyn talousarvion, joka päättyy runsaan 500 000 euron ylijäämään. Puoluetoimiston menot on jäädytetty tuossa talousarviossa viime vaalikauden tasolle. Viiden muihin tehtäviin siirtyneen työntekijän tilalle otimme vain neljä uutta. Varaudumme tällä tavoin tuleviin koitoksiin.

Puoluehallitus päätti eilen kasvattaa piirien tukea runsaalla sadalla tuhannella eurolla kokousasiakirjaan painettuun versioon verrattuna. Halusimme tällä tavalla tukea piirien valmistautumista tuleviin maakuntavaaleihin. Tämä lisäpanostus on varsin merkittävä ottaen huomioon sen, että Sipilän hallitus leikkaa myös puoluetukea ensi vuonna 2,4 miljoonaa euroa osana valtiontalouden säästötalkoita.

Puoluehallitus on asettanut tavoitteeksi kerätä pääosin puoluetuesta miljoonan euron vaalikassan vuoden 2019 eduskuntavaaleihin. Siksi tuo talousarvio tähtää noin vahvasti ylijäämäisen tilinpäätöksen tekemiseen ensi vuonna.

Talousarvioon sisältyy myös ehdotus Suomenmaan tukemisesta 2,13 miljoonalla eurolla ensi vuonna. Tuosta summasta 130 000 euroa on väliaikaista tukea Suomenmaan uudistukselle, josta on sovittu puolueen ja Suomenmaan julkaisijan yhteisessä työryhmässä. Saimme jo tällä viikolla näyttöä tästä uudistuksesta, kun jäsentalouksiin tipahti Suomenmaa siinä muodossa, jossa se tulee ilmestymään ensi vuoden alusta lähtien joka viikko. Tätä viikkolehti uudistusta on toivottu kauan, ja

lehden toimitus on tehnyt hyvää työtä sen toteuttamisessa. Suomenmaan verkkosivut ovat jo uudistuneet.

Suomenmaan uudistuksen onnistuminen riippuu lopulta siitä, otammeko omaksemme lehden nyt siinä muodossa, johon olemme pitkään toivoneet sen muuttuvan. Lehteä myydään nyt keskustalaisille hyvin edulliseen jäsenetuhintaan. Hinnan ja laadun suhde on varmasti kohdallaan. Siksi vetoankin keskustan järjestöihin, että ne ottaisivat vastuun lehden levikin kasvattamisesta. Tämä hanke onnistuu taloudellisesti vain sillä ehdolla, että saamme lehdelle yli 10 000 kappaleen tilatun levikin.

Tämänhän ei pitäisi olla temppu eikä mikään, kun puolueen jäsenrekisterissä on reilusti yli kymmenkertainen määrä nimiä.

Hyvät ystävät!

Edellä olen esitellyt esityslistan mukaisesti ensi vuoden toimintasuunnitelman ja talousarvion pääkohdat. Lopuksi palaan vain siihen, mistä aloitin.

Saimme huhtikuussa vahvan valtakirjan lähteä laittamaan Suomea kuntoon sen ohjelman pohjalta, jonka vaaleissa esitimme. Hallitusohjelma on kirjoitettu tuon valtakirjan nojalla. Meillä on nyt valta ja vastuu toteuttaa tämä Sipilän hallituksen ohjelma. Tehdään se yhdessä, vilkuilematta sivulle tai taakse.

Viestini ja vetoamukseni teille ja meille kaikille on: Tuetaan Juha Sipilää ja muita keskustan ministereitä ja pidetään huolta siitä, että puolue elää ja hengittää vapaasti näissä kovissa oloissakin. Keskitytään ensi vuonna kansanliikkeen vahvistamiseen niin, että voimme tavoitella ykköstilaa kaikissa vuosien 2017-2019 vaaleissa.